

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/78/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200452
Dátum vydania rozhodnutia: 01.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2015200452.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľky: Q. N., bytom H. XXXX/XX, N. - N., X, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 21Sd/26/2015-35 zo dňa 2. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 21Sd/26/2015-35 zo dňa 2. júna 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.09.2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým odporkyňa podľa § 70 a 71 zákona č. 461/2003 Z. z. (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočky Galanta zo dňa 03.09.2014 navrhovateľka nie je invalidná, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo po preskúmaní napadnuté rozhodnutie nezistil žiadnu nezákonnosť jeho vydania ani prípadne porušenia práv navrhovateľky a konštatoval, že vyhotovené lekárske posudky sa v miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zhodujú, sú úplné, logické a presvedčivé a preto návrh žalobkyne nie je dôvodný a rozhodnutie žalovanej podľa § 250q ods.2 O.s.p. ako zákonné potvrdil.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom uviedla, že jej zdravotný stav sa zhoršuje

a že na Slovensku ju nevedia správne liečiť a bude sa preto liečiť v zahraničí. Všade kam chodí na vyšetrenia jej hovoria, že je na tom veľmi zle, preto nesúhlasí s tvrdením, že sa jej zdravotný stav zlepšuje. Keby bola zdravá tak jej majú uberať dávky liekov, ale jej ich pridávajú. Prečo jej neuberajú dávky liekov, ale jej ich pridávajú, keby bola zdravá, tak by mala brať menej liekov. Doktor na chirurgicko-cievnom ju varoval, že má upchaté cievy a môže prísť o nohy, čo je aj pravda, 50 metrov prejde a nevládze chodiť. Ráno sa naraňakuje a o pol hodinu to vyvráti. Ako je možné pri takejto diagnóze mať 20 % pokles pracovnej schopnosti. Nefrologické vyšetrenie ju varuje pri nebratí liekov o zástavu srdca. Čo môže byť horšie od takýchto diagnóz? Posudková lekárka sociálnej poisťovni mala hodnotiť jej zdravotný stav a nie jej osobu. Je chorá už 20 rokov, čo potvrdzujú aj lekári a stojí si na tom, čo cíti, preto žiada o prešetrenie jej zdravotného stavu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Podľa jej názoru navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasnosti a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1. februára 2018 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok. Podkladom pre predmetné rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta zo dňa 3. septembra 2014, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u nej je iné chronické tubulointersticiálne nefritídy 1. st. podľa K/DOQI zaradené do Kapitoly XI - choroby močovej sústavy, oddiel A - postihnutia obličiek, položka 3 - postihnutie funkcie obličiek s obmedzením funkcie, písmeno a/ ľahký stupeň, na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 15 %. Ostatné zdravotné ochorenia - choroba gastroezofagového refluxu s ezofagitídou a iná akútna gastritída odôvodňujú navýšenie percentuálnej miery poklesu o 5 % na celkovú mieru 20 %. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľkou podaného opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta zo dňa 4. februára 2015, ktorý po zhodnotení všetkých, ako i novodoložených odborných lekárskeho nálezov (prepúšťacia správa z internej kliniky, FN Nitra od 21.3. do 31.3.2011, prepúšťacia správa z internej kliniky, FN Nitra od 4.8. do 9.8.2011, prepúšťacia správu z interného oddelenia, NsP Galanta od 24.10. do 26.10.2012, endokrinologické vyšetrenia zo dňa 11.11.2009, 7.5. a 24.6.2013, urologické vyšetrenia zo dňa 30.10. a 10.11.2014, CT vyšetrenie obličiek, močových ciest a malej panvy zo dňa 28.11.2014, nefrologické vyšetrenia zo dňa 4.6. 13.10. a 31.10.2014, vyšetrenie abdoménu a panvy zo dňa 19.12.2014, ORL vyšetrenie zo dňa 4.12.2014, gynekologické vyšetrenie zo dňa 13.8.2014) konštatoval, že nezmenil svoj záver a trvá na pôvodnom posúdení.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie pracovisko v Bratislave dňa 17. júna 2015, ktorý po vyšetrení navrhovateľky a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov (nové lekárske nálezy z neurologického konziliárneho vyšetrenia zo 16.5.2015, hematologického vyšetrenia z 3.6.2015) v obsažnom a podrobnom posudku ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť naďalej na 15 % (- kapitola XI - choroby močovej sústavy, oddiel A - postihnutia obličiek, položka 3 - postihnutie funkcie obličiek s obmedzením funkcie, písmeno a) ľahký stupeň). Pre ostatné ochorenia - poruchy rovnováhy tekutín, choroba gastroezofagového refluxu s ezofagitídou a iná akútna gastritída, gonartróza bola navýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5 % na celkovú mieru poklesu 20 %.

Vzhľadom na ďalšie navrhovateľkou predložené lekárske správy a nálezy (z chirurgicko-cievneho vyšetrenia zo dňa 13.10.2015, 29.3.2016, nefrologického vyšetrenia z 19.1.2016) bol jej zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko v Bratislave dňa 28. apríla 2016. Podľa obsahu posudku v oboch doložených odborných vyšetreniach má navrhovateľka odporúčané, aby prestala fajčiť, čo nedodržiava; doložené vyšetrenia nepodmieňujú zmenu v posúdení zdravotného stavu navrhovateľky.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom

odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Všetky navrhovateľkou v správnom konaní predložené aktuálne lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Zdravotný stav navrhovateľky bol v konaní posudzovaný rôznymi posudkovými lekármi, ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že súd prvého stupňa (potom čo navrhovateľka v čase posudzovania jej zdravotného stavu pred posudkovým lekárom v zmysle poučenia opakovane prehlásila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy a iné lekárske správy nemá a aj napriek tomu v priebehu súdneho preskúmvacieho konania predkladala ďalšie lekárske správy a nálezy) poskytol navrhovateľke podľa názoru odvolacieho súdu dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov (potom čo bol zdravotný stav navrhovateľky už predtým trikrát posudzovaný v správnom konaní) nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľky, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ňou predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správam špecifikovaným v samotných posudkoch, na podklade ktorých posudkoví lekári v aktuálnom čase ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím (t. j. takým, ktoré je najzávažnejšie a najvýraznejšie ovplyvňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) u nej je zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XI, oddiel A, položka 3, písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., preto ich závery neboli spochybnené ani námietkami navrhovateľky vyjadrujúce jej subjektívny pocit nespokojnosti s takýmto posúdením.

Navrhovateľka ani podaným odvolaním nespochybnila, že jej zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutého rozhodnutia neodôvodňoval mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne opravnému prostriedku navrhovateľky nevyhovel.

O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .